

עד-חצות, Till-Midnight, حتى منتصف الليل

אוצרות קיימאט המעריץ : מיקי צדיק מיקי תסאדיק, תמר הרביץ ליבנה תמר הורוביטש ליפא

דנה בומין דאנא בומאטס

דועאא בסיס דעאא בסיס

שדא גדיר שדא גדיר

פאיזה חדאד פאיזה חדאד

סובחייה חסן קייס סובחייה חסן קייס

סיראג עזאם סיראג עזאם

רזאן שאמי רזאן שאמי

חצות הינה שעת מעבר. מעבר בין יום אחד למשנהו. רגע דרמטי של סיום והתחלה. זוהי שעת אפס שבה הזדמנות לשינוי. שינוי של יעוד. שעה בה טמונה אפשרות להגשמת חלומות או למטמורפוזת. הכותרת עד-חצות נבחרה עבור תערוכה של אמנות צעירה. תערוכה בה מציגות שבע אמניות מצטיינות את ביכורי יצירתן. האגדה המוכרת על אודות סינדרלה, הנערה הפשוטה, שמחוגי השעון קוצבים את עתידה, מהדהדת ברקע הכותרת. ביצירתן של האמניות נוכח הרצון לשינוי הגורל. יש בהן מבטים של נשיות מתגבשת, סביבות ביתיות, אימהות וכמיהה להשפיע על החברה באמצעות קול אישי. בעבודות בולט העיסוק במסורת והרצון לשמר או לפרוץ אותה. השפה הפלסטית מגלמת אפשרות לעמדה אקטיבית ביחס אל המציאות, והשינוי מתממש בתערוכה. לא בציפייה לבואו של נסיך יפה-תואר, אלא במחקר, בחשיבה מתמדת ובעמלנות של היוצרות. הצירוף עד-חצות מגלם מתח מובנה. זהו רגע מואץ של חשבון נפש, מתח דחוס ומכונס לקראת נקודת הזמן, רגע שיא שממנו והלאה כל האפשרויות פתוחות. רגע של הזדמנויות מכריעות. זוהי גם תפילה לדרך חדשה שתצלח.

בסדרת הצילומים לפני כל זה הייתה צפורה, עוסקת דנה בומין, בחיבור בין בית לגוף. מרפסת ביתה הופכת לקרקע בטוחה למחקר. זוהי במה בה יוצרת האמנית מופע אסתטי בלתי צפוי: היא מחברת לגופה חפצים שהתרבות החומרית השליכה. שאריות חומרים שנפלטו לרחוב ומבטאים לדבריה, עדות לטראומה אישית-חברתית, המהבהבת בה לכדי יצירת הרכב חדש של המוכר. הרכב שהוא כמעקה לריפוי ותיקון. בהעמדת הדמויות ובבחירת החפצים בולטת תבונה פיסולית. חיבורים מקוריים בין טבע לשארי צריכה, בין פנים לחוץ, בין אישה לחומר. המתבונן בסדרה מופתע כשהוא מבין שזהו תצריף מחודש, חומרים המשנים מעמדם מאשפה ליצירת אמנות. בתצלומים שולט מבט מפוכח, מגונן ואימהי. פשטות מרהיבה של אישה במרכז חייה.

כתם שחור מתנועע, ספק טבעי ואנושי ספק מלאכותי. דמות ארוזה בשקית. קו מתמשך ומתמשך, מתרבה ומתפצל בתוך גבולות הנייר מתמרכז ומתפזר, בורא דימוי. היד הפועלת, יד האמנית, מחפשת מקום על הדף. היא רוצה לזוז עוד ועוד. שלא יגמרו מרחבי הנייר, שלא יגמר האוויר בשקית. דועאא בסיס יוצרת סיטואציות של דמות המתנהלת בתוך גבולות השפה האמנותית ומבקשת נשימה. פעולת היצירה ופעולת החיים, כיצד הן מתקיימות זו לצד זו.

שדא גדיר, אמנית צעירה מהכפר זרזיר, מציגה בתערוכה ציור שמן, מתוך הסדרה "אי-ציות". הציור ששמו "עקרת הבית", הוא תיעוד לימים בהם באופן בלתי מתוכנן נאלצה גדיר לטפל באחותה התינוקת, עת אמה חלתה בקורונה. גדיר, שמעידה על עצמה כי אינה מורגלת בתפקידים נשיים נרתמה למשימה. ציורים אחרים מסדרה זו מפגישים עולם גברי ונשי ומציעים היפוכי תפקידים. האישה מתנסה בעבודות שנתפסות כביכול גבריות. המבט מערער על דיכוטומיות וקיבעונות הקשורים בעיסוקים נשיים וגבריים בחברה. פרשנות אישית בה האישה יכולה לכל.

במיצב שררה של האמנית **פאיזה חדאד**, מוצבים 12 דליים מפלסטיק שחור קשיח. על הדליים נחקקו טקסטים באמצעות כלי חד (דרמל), כלי שפעולתו ממיסה ופולשת לאזור הנוחות. הדליים מהווים דימוי לאזרח הערבי, עובד הבניין, ממייסדי המדינה. הטקסטים החרוטים הם משפטים שנאמרו על ידי פוליטיקאים ישראלים שונים. חדאד חוקרת את גבולות החופש, הפוליטיקה וההיגיון ודוחה בתוקף נורמות חברתיות פוליטיות מגבילות. היא משתמשת בסרקוזם ובהצבה חומרית מאפיינת ככוח מניע לפעולה. עוגיות הקרמיקה משוות לנושא הטעון אופטימיות וחמלה.

סובחייה חסן קייס עוקרת את הצבר מהקשרו ומזמינה אותו לביתה. ביות, אילוף, חינוך מחדש. יש לה משמעויות חדשות להעניק לו. היא עושה שימוש באמצעי המטבח: החמצה, שימור. הטענה במחשבות, ערכים, זיכרונות, המייצגים את הזהות המורכבת שלה. סובחייה מזמינה את הצמח הפראי לטריטוריה שלה. הצבר, הסמל מרובה הקונוטציות, מתמרד ועף. באמצעות הדמיון באמצעות האמנות, הצבר מקבל כוחות של גיבור על. סובחייה כותבת: "אני הצבר". הצבר השורשי, הצבר החזק, הצבר המורד.

סיראג עזאם רוקדת ריקוד קווי שמהדהד ריקוד חיים. הנייר מלא התרחשות וזרימה. תנועת יד האמנית הרושמת נעה בקלילות על הנייר. הקו מתעבה, מתעגל ומתרכך, מתדקק ומתחזק לסירוגין. השחור הרישומי משוחח עם זכות הנייר הלבן. הרישום מתחקה אחר הכתב הקליגרפי. היא רושמת סיטואציות יומיומיות נשיות. פעולות הנשים נגלות ונעלמות במרחבי המצע. הרישום המרפרף המהיר מנסה להתחקות אחר הקרף הפעולות המתבצעות בידיים מיומנות. נשים עומלות, מתכנסות. הן כגוף אחד, נטולות זהות אישית ומודגשות זהות מגזרית. הרגע שהיא מקפאה, חי ופועם.

את סדרת הציורים של **רזאן שאמי** מאפיינת שפה סבלנית. היא עוסקת במצבים שונים בסביבה הביתית ומחוצה לה. היא משתמשת בפריימים שהקפאה מסרטי וידאו ומתמסרת לתהליך התבוננות ממושך. בציור אחד ילדה שוכבת על ספה בבית, בסביבתה בולטים דגמי טקסטיל מסורתיים. בציור אחר, שהעמדתו דומה, יוצאת הילדה הערבייה למרחב חיצוני של נוף העיר עכו. כתמי צבע סוערים בתנועת שפכטל נטענים במשמעויות היסטוריות. בציור נוסף אצבעות ידיים קולעות צמה, מרמזות על ניסיון להשליט סדר בפזר ובפראי - מטאפורה לטיפול בקונפליקטים תרבותיים וחברתיים על ידי התערבות חיצונית.

מיקי צדיק, תמר הורביץ ליבנה

